

رُزگار حمه رهشید "گروپیٹ ک گـهـر خـفـوـی لـهـکـیـشـهـ سـایـکـوـلـوـزـیـهـ کـانـیـ کـوـمـهـ لـگـاـ رـزـگـارـنـهـ کـرـدـبـیـتـ،ـ چـوـنـ دـهـ تـوـانـیـتـ لـهـ دـهـ رـگـایـ کـیـشـهـ مـهـ تـرـسـیدـارـهـ کـانـیـ وـهـ کـیـشـهـیـ مـیـیـنـهـ بـدـاـتـ؟ـ"

ئىسماعىل خورمالى
بەشىك
لە ھۆنراوهى
ئەنفال يان
خورەمى مەرك

هه مهو سالی
ده چینه ناو سیبیه ری
یاد کردن موهی
پیره داری کوسته کان و
په رؤی شیعر به سه ر چلی
دام اویمانه و ده کهین!
هه مهو سالی له و رؤژه دا
نه م دهربنی که وه رؤژه
خوین و ره وو ئه نفاله دا
به ره خاش ده بی و
گور ده گریه و
شیعر ده بی به چواله
نه رو
همه ر به سه وزی هه لد وه ری
کوستیش تابی .. تابی
په زیره و په زیره ئه بیت ده و
نسرمی له ش په ده بی
چلی زه ره
هه تاوی له ش په ده بی
له نسرمی زه هر!
له کن ئیمه
چالی زه ره و چالی خه مان
هیندہ قولن
به گورزی کازیوه
خوداش په نابنه و
له کن ئیمه
که وه رؤژی میژووی ئیمه
هیندہ لیلن
به گورزی نوری لای
خوداش په نابنه و
له وته هی ههین
هیندہ سه وزه داما ویمان
گهر دوا یه کیان ژماره کهین
رنه نگه به ژماره
هه مو وه ساره
رو خوش کانی شه ویش
چالی له مه حزوونی و
چالی له رامانمان په
نه وه وه!

ئىستا، بۇ ئەو بىنەرەي لەنمایشە كاندا ئامادەيە.

* ثوونده‌ی ٹاگاداریین هونه‌ری
شانز روُلی بینیو له زمینه خوشکردن
بو خسته‌رووی داواکانی ژنان،
پیشوایه ژنان له کۆمەلگای ئىمەدا
توانیویانه شانز بکەنە مینبېرىڭ بۇ
خباٽی خۆیان، گەر ندیاتوانیویه بۇ؟
- جارى بايزانين شانۋىيەكمان
ھىيە كە توانييېتى كىشەكانى
كۆمەلگا له كۆتىيىكىتىكى
ئىساتايكىدا كۆبکاتە وهو لەھۇيۇھ
پرسىارە جەوهەرىيە كانى ژيانى ئىمىدى
كىرىتە خالى وەرچەرخان: بەردو
بونيايىكى شانۋىيى، كە تانو پۇو
خەسلەتكە كانى ئاشكارابىن شايانتى
تىيۈزىدە كەن دەتلىكىدە ئەنلىك
بەشانۋىيەك كە ئەتكەرە كانى و
درەھىنەرە كەي مىيىنە بن بلىن شەمانە
شانۋىيان كەن دەتلىكىدە مىنېھەرىنىڭ بۇ
خباٽى خۆيى؟ شانز چۈن دەپتە
مىيىنە؟ تو چاودپىنى نمايشىكتى ژە
ئەكتەرنىڭ بچىتە سەر تەختە كەمە
زنجىرەكانى بکاتە وهو بلىن ئىدى بەسە
كۆپەلىمى ژنان، (مىشۇرى شانۋى
جىهان، مىزۇوى ھەر كەسىكە لەھەر
گوشەيەكى ئەم دىنبايدا سەرقالى
كارى شانۋىيە، بەلام كىشە كە ئەۋەيدى
كە تو لە كوبىنى شەو مىزۇودا كارايت؟
چەركەساتە گۈرنگەكانى شەو مىزۇودەش
كە داهىنانو رېچىكە جىاوازەكانى
بەرھەمەتىناوە بەردوام لە قەلۇبۇنە وهو
لىكۈلىنە وهو شىكاركىدى ناواھوو
دەرەوەي شانۋە دەستى پېكىرددوو،
ناواھو مەبەستم ھەمۇ ئەو وردەكارى
تەكىنائىنە كە شانز دروست دەكەن،
دەرەوەش مەبەستم ھەمۇ ئايى
كۆمەلایتى و سىياسىيە كانى ئانو
ساتى خۇيەتى، ئىمە يان كارمان
كەن دەتەواوەتى پاشمان تېكىرددوو، بى
وەرھەتىنانى تە كىيىكى جىاوازىش.
لىزەوە گەر شانۋە كە روخسارە
تايىھتىيە كانى ئاشكرا نەمەت، چۈن
دەتۋانىت ھەلگىرى گوتارنىكى جىاواز
يىت، يان چۈن دەتۋانىت جىنگايىمك بۇ
كىشە ژنان لەم گۆتارتارە خۇيدا
بکاتەوە، گەر بمانەۋىت لە كۆشىيەكى
ترىشەوە لەو پرسىارە وردېيىنەوە، ئاخۇ
ژنان توانيييانە شانز بکەن؟ ئىمە
دەپى قىسە لەتىيەكە يشىن و هوشىارى
گشتى كۆمەلگا كەمان بىكەين،
لەدەپە كانى پىشتوقدا نەك ئەو ئا فرۇتە
نەترسانى كە بويزانە بونە بەشىڭ
لە دروستكىدى شەو نمايشانە كە
بەرھەم حاتىن، دەكەوتىن بەرھەرىشى پېر
لە شورەنى كۆمەلگا كە، بەلگۇ
نېرىنە كانىش بەچۈرۈك بەدەست شەو
دەرەوە دەيىانالاڭ، شەو ئەكتەرانەي
كە مىك دەرەدەكە وتىن، ئىتىر دەبوايە
خۆيىان لەتىيۇندە كاپ بشارنمۇ، چۈنکە
زۆر جار جەمارەر (بە بەرداپاز كەندا)
تەعبيريان لە خۇشە ويستى و ئىعجاپى
خۆيىان دەكەرە، دواجارىش لەپاش
روداوكانو لەنماو شەمە مەمۇ
ملەمانىيەدا كە مىيىنە بۇ مافە
سادەكانى خۆى دەيىكەت، ھېشىتا
بويزىيەكى زۆرى دوپت بۇ ئا فرۇتەك
كە لە كۆپەلىمى ٹانزىيدا جىنگايىمك بۇ

مودیرنه کان له لایه کو په یوندی شانوو
نیوندہ کو مه لایه تیه کان له لایه کی

ترهود، خالی دستیکردنی کارکردنیان بسو. شمری مانو نه مانی شانویان دکرد، لهو چرکه ساته زور قهیرانشامیزانهدا، دواجار شم پرتوزانه چیان بهسر هات؟ من همول ددهم به کورتی ولامی پرسیاره که می بدم بیزان بدنهوه، چونکه لهشوینی تردا لهم بارهیوه قسم کردوه، دردنجام توکوه تیته ناو مملماتی حیزب دهسه لاته کانهوه که نهک شانو، به لکو همه مو کایه کانی نیوشه و کو ملگایه که وته ریز مرتسی فوتانهوه!! توکوه تاکیک لهم نیوندهدا هم روژه همراهشی مردن لینده کرا، لمبیو شمه کانی همه موبیاندا، لهژیر همراهشی برسیتی و دهیان کیشهی تردا که روزانه ده گیریان دهیت، ده توانی چی بکهیت؟ حیزب دیته مالمه و برامبرت داده نیشی و نه گهر نهیته بهشیک له لنه هاما تیدا نغوفت ده کات، نه دیت لهدر گاکه ددادتو بی پمده پیت دهیت، یان وده له گهلم یان له چاور و اندی روژه کانت بسویته. لیزدا شانو کار چی ده کات؟ یان سه ری خوی هله گریتو به روژه کانی خهونو فهنتازیا کانی خوی ده لیت مالناوا.. یان به همه مو ده گاکانه و مو مالشوابی یه کجاري له خونه کانی خوی ده کاتو به حیزب ده لیت خه مت نهیت، من لیزدم ناگام له همه مو در گه وتنشه کانی ییوه و بونه کانتان دهیت، یان دهیته ماموستا له (سپیدسادق) او پشت له همه مو پرتوژه کان ده کاتو مندان آن فیزی (دارا دو داری دی) ده کات.

لیزدا یئمه گلمیه که کین بکین؟ نه و شانو کاره که دهستبه رداری فهنتازیا کانی خوی بسو، یان ده لات که همه مو در گاکانی بوروی جوانی و نه فراندیو فهنتازیا کلوم داوه، شانویه که ئیتر قربابخانه که گمل نیمو له بردهم هیرشی سینه مادا پاشه کشی کردوه، یان بینه ره که ئیتر شانو به پیوستیه کی فرهنهنگی نازانیت، کاتیک شادر له پرتوژه گرنگه کانی میزه و دهیستای شانو ددهینه و، کاره هونه ریه راسته قینه کان دهینین که له بمه رده وام بسوون گه رانو داهینانه کانیانه و توانیویانه بینه ری ناسایی و همشهی لمه دوری نمایش کانیان کوکه نهود، یان به بپیاری تاییتمه ندیتی نهزمونه که یان در گاکان داخنه و تنهها بز هملزاره دیه کی که می بینه ره کانیان نمایش بکهن، بؤیه من ده گفریمه و سه رئمه و خالمه که گرفته که ناثاماده بی پرتوژه دریخاینه که شانو برهه بمیهیت و تا ئاستی داهینان بدهیه زموند شیکارو پرسیاره کانی ناووهه شانو دا قول بیتیه و، دواجاري شه مه رج نیه به ظمانجه سه دیه کانی خوی بگاتو بگاته نمایشیک که پلانی بؤ دناواه، به لام ره نگه بیته ربخوشکر بز ریچکه کی شانوی پر نهیستاتیکای بارکراو به پرسیاره کانی

چاوبیکه و تینیکی تایبهت به شانزو دوزی شانže له پیستاو بهر خویدا پیش سالی ۱۹۹۱ به دوای کورد لهو میژووه کورتهی تەمەنی

تیرکردنی نارهزووه کانی بینه رده بووه،
نه ریچکه کی شانوی که دواجار
کاریگه ری له سره بینه رده کانی
به حیبیلیت. من ددمه ویت باس لمو
کاره ساته بکم که بینه بر رزگار بون
له و قورساییه سمه سنگی (اکه
هستی به رده وامی داگیرکراوییه)
پیوستی بهوه همبو بهه مومو توانای
خوی چه پله لیبدات برو (ترخی
ثارازدی، برو کابرا سهیره که، بومارا، برو
زمینه ل، برو فرهادی ناو که لاوه کان،
بر ثو پیاوشن که بو بسگ (گ)، ثم
دیویست چه پله لیبداتو هاوار بکات،
به جوشو خروشه هوندرمه ندانی
له خشته برد، بیویه گرنگ نهبو تو
چهند سه رقالی کاره هونه ریه که تیت،
بر گهیشت بن به کروفکی هونه رو
ثرکه کانی، ثوهنده بس بسو که
دنه کیکی زولالت همیتو بتوانیت
له سره شانو بوهستیو بجهولیت. ثم
حه شو خوه شه که مه لک نه،

له راهه پین له گهال شانوکار رزگار
حه مه رهشید
رزگار حمه رهشید
له دایکبوروی سالی ۱۹۷۰ یه و
له سره تای هه شتاکانه و له بواری
شانو ددا دستبه کاربوروه هاوکات
زاوبر او خاوه نی چهندین
نیکولینه ووه وتاری فیکری و
نه ۵۶ بدهیه.

* ده کریت بلین پیش (۹۰) کان
ثارادیمه ک شانوی کوردی
ونگانه وهی واقعی سیاسی
کوزمملکه کوردی بسوه، بدلام
له سالی (۹۱) موه تا نه مرزا ثم حالمه
له پاشه کشدادیه، هولی شانو کانو
بینه ره لیدک توزاون، هوزکاری نه مه
بروچی ده گهربیتیتوه؟

- سه رهتا با بازین مه بست
له شانوی پیش نهوده کان کام
ریچکه کی شانویه، که ئیمه هه مانبووه
تستا له دهستانداوه؟

هەموو دەزانىين كە ئىمە
مىزۇۋىيە كى گۈنگۈكان لە و بواردا
ئۆتۈمانىن كىدووه، شانۇ ووك بزاوينىكى
فرەھەنگى لەدلى ئەم كۆمەلگا يە و
سىرىيەلەنەداوه، دىيارە ئەمە بە و اتايە
نا كە شانۇ كارىنى كورد لە سەرە و
وەستاوه، (بە) جۇرە زۇر كەس
شاودە را فە دەكەن)، بەلكو تەنها بەو
مەبەستەتى ئە كەر بمانە وىت لەنیسو
مىزۇۋى پىر لە سەرە كوتۇ راونانو
دا كىرىكارى و كوشتنى جىنۇسايدىماندا
بەدۋاى داهىنانى شانۇيە دېيىنە كاندا
بىگەرپىن بى نامانچ دېيىنە و دەرى.
راستە كە لەناۋاپاستى هەشتاكانە و
جزۇرىنىكى تىر لە شانۇ بە سىماو
رۇخوسارى جىاواز لەوانە پېش خۇى
شانۇ كارى گورگولۇ ترو فيستىقىلى
زېباتر دەيىنەن، بەلام ئەمانە خاۋەنى
گۆكتارىنىكى جىاواز تىر نەبۇن لەوانەدى
پېش خۇيان، ئەمانىش ھەلگرى
بىرۇزىيە كى درىڭ خايىن نەبۇن كە
ھەللىجىراوى پرسىيارو گەرانو
تىرىپ ئامانە كانى ناو ئەزمۇنە كان بىت.

پرسیاری بونی خوانی شانو
و هلامدایه و به هم رجولت پیش.
زوربهی شانوکارانی هشتگان
لهمدای را پرینه و به سوپریکی
متبوно و یندنگیدا تیپه رین و
دیانپرسی ثیدی دبی چ بکری?
ئیمه شاهیدی چند همه ولیکی
سهرگه رانی ئمه کاتهین که بی
مەئوا پەنایان بو فەنتازیا دەبرد، بی
ئەوهی کە موزۆر، دەست
لەھەستە و دەکانی جە ماوەر بىدنو

که متربین پیوهندیان نه به فهنه زایر،
نه بمنیونده کومه لایتیه کوهه هیت،
بلام لهه مان کاتدا جوریک
له کارکدنی جیوازتر دستی پیکرد که
دریز کراوهی همناسیه کی جدی
کارکدنی کوتایی هشتاکان بسو، شم
هولدانه به شیکارکدنی خودی شو
کائنه دستی پیکرد که پیکهنه ری
سدهه کی کاری شانزیه شویش
شه کتمه، شه و پرورانه که له قولا بی
ئه و یهئ و دوشدامانه دا
سده ریانه لدا، ئه و کات دوباره
خویندنمهوی ریبازه شانزیه

خونه رو قولاییه کانی بیت.
من له زور جنگای تردا ئاماژه
بپو شم دیوه تراژیدیهی پیوهندی
هه ناوگیری شانو بزوتنجه و
سیاسیه کانی شه و کاته کردوه خوینهر
ددتوانیست بگهربته و سهه و تاری
(انمایشی شانزیه مهه ستگه رایی
به رجھسته کردن - گوشاری گهلاویزی
نوی سالی ۱۹۹۷، و تاری مه رگی
ی اخیبون له کرداری هوئه ریدا -
گوشاری شه بنگ سالی (۱۹۹۶)،
به کورتی سه باره ده بھاشی یه که می
بریسیاره که ددهه و بت بلیم که شانو کاری